

Vergaderjaar 2010–2011

32 500 IXB

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2011

Nr. 19

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 april 2011

Door middel van deze brief stel ik u op de hoogte van de recente ontwikkelingen op het gebied van enkele proefprojecten voor puur plantaardige olie (PPO) als motorbrandstof. De projecten, waarvoor tot 1 januari 2011 een accijnsvrijstelling gold, betroffen de uitvoering van de moties Hofstra c.s. en Crone c.s.¹. In de brief van de Staatssecretaris van Financiën van 28 september 2001² is uw Kamer geïnformeerd over het starten van deze proefprojecten. Ik zal geen vervolg geven aan de voor deze projecten geldende accijnsvrijstelling omdat een dergelijke vrijstelling onverenigbaar is met het huidige biobrandstoffenbeleid en omdat de projecten een beperkt economisch succes hebben geboekt.

Verenigbaarheid huidig beleid

Per 1 januari 2007 geldt, zoals u bekend, een nieuw biobrandstoffenbeleid in de vorm van een verplichtingregeling. Dit beleid is erop gericht een bepaald aanbod aan hernieuwbare energie in de vervoerssector verplicht te stellen. De partijen die motorbrandstoffen (benzine en diesel) op de markt brengen zijn verplicht een bepaald deel daarvan in de vorm van hernieuwbare energie te realiseren. Dit wordt in hoofdzaak ingevuld door middel van de inzet van duurzame biobrandstoffen. In dit beleid is ook ruimte voor pure biobrandstoffen. Voor biobrandstoffen die onder de verplichtingregeling vallen wordt reguliere accijns betaald. Er is geen aanleiding om PPO anders te behandelen dan deze biobrandstoffen. Uw Kamer is daarover geïnformeerd door middel van een brief van de Staatssecretaris van VROM van 8 mei 2006³. Het is juridisch niet mogelijk een brandstof zowel door een verplichting als door een fiscale vrijstelling te stimuleren. De huidige proefvrijstellingen voor PPO zijn echter in het leven geroepen voordat het biobrandstoffenbeleid werd ingevoerd. De reeds afgesproken looptijd, tot 1 januari 2011, is dan ook gerespecteerd. Een verder vervolg aan de vrijstellingen is echter in strijd met het beleid.

¹ Kamerstukken II, 2001/02, 27 400-IXB, nrs. 32 en 33.

² Kamerstukken II, 2001/02, 28 000 IXB, nr. 3.

³ Kamerstukken II, 2005/06, 30 306, nr. 72.

Beperkt economisch succes

De proefprojecten zijn destijds fiscaal gefaciliteerd om te kijken of de productie en de afzet van PPO in Nederland levensvatbaar was. Dat economische succes is echter beperkt gebleven. Dit is te wijten aan een aantal factoren, zoals de sterk fluctuerende prijs van de grondstof, de fluctuerende dieselprijs en wellicht ook de kosten die gepaard gaan met het ombouwen van een motor om deze geschikt te maken voor PPO. Te concluderen valt dat de fiscale stimulans van een volledige accijnsvrijstelling onvoldoende was om zekerheid van afzet te bieden. De projecten hebben uiteindelijk slechts een klein deel van de hoeveelheid olie die accijnsvrij geleverd mocht worden, afgezet.

Overgangstermijn

Gelet op het feit dat slechts een klein deel van de toegestane hoeveelheid is geleverd en om de bedrijven langer de tijd te geven de gemaakte investeringen terug te verdienen, heeft mijn ambtsvoorganger besloten de bedrijven een overgangstermijn te gunnen van drie jaar. Dezelfde voorwaarden zouden daarbij gelden als die golden op het moment van het verlenen van de vergunningen. Een aanvullende voorwaarde was dat de brandstof duurzaam moest zijn in de zin van de Richtlijn hernieuwbare energie¹. Voor deze overgangstermijn was goedkeuring van de Europese Commissie noodzakelijk. Een melding ter goedkeuring van staatssteun is dan ook gedaan bij de Europese Commissie.

Geen toestemming staatssteun

De Europese Commissie heeft inmiddels laten weten geen goedkeuring te kunnen verlenen aan deze staatssteun. De reden hiervoor is de strijdigheid van een dergelijke vrijstelling met artikel 110 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), het verbod op belastingdiscriminatie. Een dergelijke discriminatie kan niet worden voorkomen wanneer een regeling wordt getroffen die wordt beperkt tot de drie individuele bedrijven waar het hier om gaat.

Gevolgen voor betrokken bedrijven

Het niet kunnen toepassen van de overgangsmaatregel heeft tot gevolg dat de bedrijven vanaf 1 januari 2011 de PPO niet meer accijnsvrij kunnen leveren. Leveringen van PPO vallen, als de duurzaamheid is aangetoond, vanaf deze datum echter onder het reguliere biobrandstoffenbeleid en kunnen daarom meetellen voor de vaststelling van het aandeel hernieuwbare energie in de motorbrandstoffen. De prestatie boven het verplichte aandeel hernieuwbare energie is verhandelbaar als bioticket. Het financiële voordeel van deze verhandelbaarheid is echter kleiner dan een volledige accijnsvrijstelling. Daar staat tegenover dat de restrictieve voorwaarden die golden voor de staatssteun tot 1 januari 2011 niet langer van toepassing zijn.

De staatssecretaris van Financiën,
F. H. H. Weekers

¹ Richtlijn 2009/28/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG, L 140/16.